

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ

Institut tvůrčí
fotografie FPF
Slezské univerzity
v Opavě

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Údolí žen / The Valley of Women

Tomáš Martínek

PRAKTICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Opava 2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2024/2025

Zadávací ústav: Institut tvůrčí fotografie

Student: Tomáš Martínek

UČO: 57589

Program: Tvůrčí fotografie

Téma práce: P: Údolí žen

Téma práce anglicky: P: The Valley of Women

Zadání: Frantoly. Frauenthal. Údolí žen. Pošumavská vesnice, která měla ještě těsně po válce před odsunem německého obyvatelstva skoro půl tisíce obyvatel a dnes by na jejich spočítání stačilo dva páry rukou. V devadesátých letech žilo v několika málo chalupách pár stálých obyvatel namixovaných z pozůstatků česko-německých rodin, které nepodléhali odsunu a českých rodin smíchaných s hrstkou zbylých slovenských reemigrantů z Rumunska, které stát do Sudet po německém odsunu posílal znovu osidlovat stinné osady. Značnou část zbytků těchto starých rodin tvořili vdovy, starající se o chátrající chalupy jen zdánlivě připomínající kdysi pulzující vesnici se školou, která byla centrem sítě několika dalších okolních osad. Jako dítě jsem vnímal tyto vdovy jako chřadnoucí stromy ve větru, které odolávají času s kořeny zařatými hluboko do země. Naše rodina přišla v 60. letech jako chalupáři s kořeny o pár kopců vedle a chalupa se v následujících dekádách stala těžištěm rodinných vztahů. Kolektivně romantizovaným místem rodinného příběhu a zároveň výkladní skříň jeho bolestivých trhlin a šrámů. Během mého dospívání odtud postupně zmizeli téměř všichni muži a chalupu stejně jako uzel rodinných nití převzaly do svých dlaní ženy. Babička Jana, má matka Pavla, její sestra Jana a sestřenice Tereza - srostly s místem stejně jako ženy o generace před nimi a pohromadě udržují rodinný chrám v sislyfovském běhu

Literatura:

Vedoucí práce: Mgr. Štěpánka Stein

Datum zadání práce: 27. 3. 2025

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

ABSTRAKT

Fotografický soubor „Údolí žen“ je dlouhodobý subjektivní dokument pozorující prostředí šumavské vesnice, ve kterém se nachází rodinná chalupa autora, o kterou pečují primárně ženy. Skrze dlouhodobé pozorování autor pozoruje provázanost rodiny s prostředím, které je těžištěm nesnadných rodinných vztahů.

V práci se autor zaměřuje na sbírání portrétů ve spontánních situacích běžného fungování rodiny, ale také zátiší nebo krajin, ve kterých hledá symbolickou rovinu vztahu k šumavské vesnici i vlastní rodině. Často vychází z magického realismu, který ovlivňuje jeho vizuální jazyk i vnímání krajiny.

Vizuální stránka souboru je tvořena kombinací různých aparátů, primárně kinofilmových či středoformátových, ale také digitálních. Zahrnuje přirozené světlo, ale také přímý blesk za účelem vytvoření napětí.

KLÍČOVÁ SLOVA

dokumentární fotografie, humanismus, rodina, krajina, magický realismus

ABSTRACT

The photographic series „The Valley of Women“ is a long-term subjective documentary observing the environment of a Šumava village, in which the author's family cottage is located, which is primarily cared for by women. Through long-term observation, the author observes the interconnectedness of the family with the environment, which is the focus of difficult family relationships.

In his work, the author focuses on collecting portraits in spontaneous situations of everyday family life but also still lifes or landscapes in which he seeks symbolic level of his relationship to the environment and his own family. He often draws on magical realism, which influences his visual language and perception of the landscape.

The visual side of the series is created by a combination of various cameras, primarily 35 mm film or medium film format, but also digital. It includes natural light, but also direct flash in order to create tension.

KEYWORDS

documentary photography, humanism, family, landscape, magical realism

Údolí žen

Tomáš Martínek

Frantoly. Frauenthal. Údolí žen. Pošumavská vesnice, která měla ještě těsně po válce před odsunem německého obyvatelstva skoro půl tisíce obyvatel a dnes by na jejich spočítání stačilo dva páry rukou. V devadesátých letech žilo v několika málo chalupách pár stálých obyvatel namixovaných z pozůstatků česko-německých rodin, které nepodléhaly odsunu a českých rodin smíchaných s hrstkou zbylých slovenských reemigrantů z Rumunska, které stát do Sudet po německém odsunu posílal znovu osidlovat stinné osady. Značnou část zbytků těchto starých rodin tvořily vdovy, starající se o chátrající chalupy jen zdánlivě připomínající kdy-si pulzující vesnici se školou, která byla centrem sítě několika dalších okolních osad. Jako dítě jsem vnímal tyto vdovy jako chřadnoucí stromy ve větru, které odolávají času s kořeny zaťatými hluboko do země. Naše rodina přišla v 60. letech jako chalupáři s kořeny o pár kopců vedle a chalupa se v následujících dekádách stala těžištěm rodinných vztahů. Kolektivně romantizovaným místem rodinného příběhu a zároveň výkladní skříní jeho bolestivých trhlin a šrámů. Během mého dospívání odtud postupně zmizeli téměř všichni muži a chalupu stejně jako uzel rodinných nití převzaly do svých dlaní ženy. Babička Jana, má matka Pavla, její sestra Jana a sestřenice Tereza - srostly s místem stejně jako ženy o generace před nimi a pohromadě udržují rodinný chrám v sisypfovském běhu.

The Valley of Women

Tomáš Martínek

Frantoly. Frauenthal. The Valley of Women. A village at borders of Šumava region that had almost half a thousand inhabitants just after the war, before the deportation of the German population, and today it would take two pairs of hands to count them. In the 1990s, a few cottages were inhabited by a few permanent residents, a mix of the remains of Czech-German families that were not subject to deportation and Czech families mixed with a handful of remaining Slovak re-emigrants from Romania whom the state sent to the Sudetenland after the German deportation to repopulate shady settlements. A significant part of the remnants of these old families were widows taking care of dilapidated cottages that only seemingly resembled the once vibrant village with a school that was the center of a group of several other surrounding settlements. As a child, I perceived these widows as withering trees in the wind, resisting time with roots stuck deep into the ground. Our family arrived in the 1960s as cottagers with roots a few hills away and in the following decades the cottage became the centre of family relationships. A collectively romanticized place of the family story and at the same time a showcase of its painful cracks and scars. During my adolescence, almost all the men gradually disappeared from here and the cottage, just like the knot of family threads, was taken over by women. Grandmother Jana, my mother Pavla, her sister Jana and cousin Tereza - they have grown with the place just like the women of generations before them and together they maintain the family temple in a Sisyphean run.

INDEX

